

Nr 414.

Av herr **Andersson** i Tungelsta **m. fl.**, i anledning av *Kungl. Maj:ts proposition, nr 246, angående prisreglerande åtgärder på jordbrukets område m. m.*

I den av Kungl. Maj:t avlämnade propositionen nr 246 angående prisreglerande åtgärder på jordbrukets område har det föreslagits en omläggning av grunderna för producentbidragets utmätande. Motivet till denna omläggning angives vara att bereda ett bättre stöd för det mindre jordbruket. Genom denna förändring av utbetalningsgrunderna för producentbidraget beräknas det uppkomma en besparing av 12.3 miljoner kronor, jämfört med det belopp som under innevarande budgetår utgår för detta ändamål. Det blir alltså enligt detta förslag ett med 12.3 miljoner kronor reducerat belopp, som för kommande budgetår skall utgå till den stödform, som producentbidraget utgör. Även om det kan anses motiverat att ha en viss penningreserv till förfogande till mötandet av eventuellt uppkommande tillfälliga behov av prisstödjande karaktär, så kan det nog ifrågasättas, huruvida det särskilda, socialt betonade stöd till det mindre jordbruket, som producentbidraget utgör, skall släppa till denna reserv. Det tidigare utgående producentbidraget förefaller oss icke vara större tilltaget än att det även under kommande budgetår bort kunna utgå med samma belopp, ehuru väl att grunderna för dess utbetalande kunna ändras till det bättre.

Enligt det i förenämnda proposition framlagda förslaget angående producentbidraget skall bidraget för en grundkvantitet invägd mjölk av 200 kilogram per månad utgöra 4 öre per kilogram. Genom denna snäva begränsning av den månadskvantitet invägd mjölk, för vilken det högsta prisbidraget 4 öre skall utgå, blir det sålunda endast de allra minsta mjölkkvantiteterna, som erhålla detta större prisstöd. Det kommer alltså att röra sig om en dagsleverans av mjölk på cirka 6.5 kilogram. Vi ha den uppfattningen, att de småbrukare, som det här närmast gäller, böra erhålla detta bättre stöd för sin mjölkproduktion, ty många av dessa arbeta under betryckta och bekymmersamma förhållanden, men det förefaller oss vara både nödvändigt och rimligt, att den grundkvantitet invägd mjölk, för vilken 4 öre skall utgå, något höjes. Även om detta sker, förändras ingenting av bidragets karaktär av ett stöd till det mindre jordbruket. Om denna grundkvantitet höjes till 300 kilogram per månad, så rör man sig ändå med en så låg dagskvantitet mjölk som c:a 10 kilogram per dag. Detta är enligt vår mening väl motiverat med hänsyn till de små ekonomiska förhållanden, som de jordbrukare, varom det här även med den utökade grundkvantiteten är fråga, i regel leva under. Det kan alltså förtjäna erinras om att för det stora flertalet av landets mindre jordbrukare är mjölkförsäljningen deras huvudsakliga inkomstkälla från jordbruket.

Propositionen innehåller förslag om att en arealspärr för producentbidraget skall genomföras. Dylikt bidrag skulle sålunda inte utgå till mjölkproducent med en åkerareal av över 40 hektar. I princip ha vi ingenting att erinra mot förslaget om arealbegränsning. Men då det här gäller ett mjölkbidrag, som avser att vara en hjälp till det mindre jordbruket, förefaller det oss, som om denna arealgräns gjorts väl rymlig. Vi ha den uppfattningen, att denna gräns bör sättas vid 25 hektar. Inom denna snävare gräns befinna sig inte bara de mindre jordbruken utan även större delen av det egentliga bondejordbruket.

Med åberopande av vad ovan anförts hemställes,

att riksdagen vid behandling av Kungl. Maj:ts proposition nr 246 måtte besluta dels att vidtaga sådan ändring i de föreslagna grunderna för producentbidraget, att den grundkvantitet, för vilken 4 öre pr kilogram föreslås skola utgå, höjes till 300 kilogram invägd mjölk per månad, och dels att arealgränsen för erhållande av producentbidrag bestämmes till 25 hektar.

Stockholm den 22 maj 1943.

Allan Andersson.

P. L. P:son Orgård.

Jon. N. Jonsson.

E. Oskar Åkerström.

Erik Lundbom.

Einar Andersson.
